

[Søren Olesen.]

lokale byggemyndigheders godkendelse med hensyn til dette byggeri, og jeg vil i hvert fald gerne have oplyst, om man også påtænker at give de omtalte tilskud til byggeri, som er opført uden statslån.

Af fremsættelsestalen og bemærkningerne til lovforslaget fremgår også, at man ventter, at gennemførelsen af markedsrenten for statslåne skulle billiggøre byggeriet eller i hvert fald hjælpe til dermed, idet bygherren er interesseret i at få bygningerne opført så billigt som muligt for at spare den høje rente, han nu skal svare, og det er jo glædeligt, hvis det kunne blive tilfældet.

Jeg mener dog, at der er visse andre ting, som må gå hånd i hånd hermed. Jeg har gennem en årrække været med til i en kommune at følge boligbyggeriet, og det har vist sig, at hver gang vi fik sager tilbage fra boligministeriet, havde teknikerne der fundet forskellige forhold, som burde rettes; det var næsten sådan, at det i hvert tilfælde medførte visse fordyrelser, ganske vist også forbedringer, hvoraf man kunne godkende en del, men undertiden syntes man, at noget af det var overflødigt. Nu har jeg set i lovforslagets bemærkninger, at man, selvom man gennemførte en besparelse på forskellige områder i boligbyggeriet med hensyn til indretning af badeværelser, fliser i køkkenet og andre steder og lignende ting, ikke regner med at kunne opnå nogen særlig stor besparelse på den årlige leje eller forrentning. Det ene forhold med det andet gør imidlertid, at priserne er blevet drevet meget i vejret. Man forstår godt, at arkitekterne, både de private og de, som skal føre tilsyn med byggeriet, har været glade for at arbejde med boligbyggeriet under de hidtidige forhold; at det også er lykkedes dem virkelig at gennemføre fremskridt, kan man ikke nægte, men jeg tror, at tiden er inde til at indskærpe, at man nu går i gang med grundigt at undersøge, på hvilke områder man kan billiggøre byggeriet uden at slå for meget af på kvaliteten.

Med hensyn til den foreslåede tilskudsordning, hvorefter man vil yde tilskuddet i form af tilskud efter etageareal i stedet for billig rente, fremhæves det, at der herved skabes mulighed for regulering, hvis der sker svingninger på pengemarkedet. Jeg

mener imidlertid, at tilskuddet bør reguleres for hver enkelt årgang, idet det, når renten skal fastsættes for et år ad gangen, også vil være rimeligt, at disse tilskud ikke ligger fast, men bliver gradueret efter den rente, der skal ydes i hele løbetiden. Hele denne tilskudsordning synes jeg mangler noget, som vi i hvert fald gerne ville have med, nemlig dette, at den skulle sigte på en afvikling. Det ser ud til, at denne tilskudsordning er tænkt tilrettelagt ensartet helt til 1963, til hvilket tidspunkt loven vel skal optages til revision. Jeg mener, at man burde have sigtet på, at tilskuddene faldt bort i løbet af disse seks år, ellers når man ikke frem til nogen afvikling. Man vil, når den tid er gået, stå nøjagtigt dér, hvor man står nu, at man yder en statsstøtte til byggeriet og derved vanskeliggør en tilpasning til de almindelige prisforhold til den tid, og man vil blive nødt til igen at forlænge denne tilskudslovgivning eller finde en ny form for støtte til boligbyggeriet. Jeg mener ikke, at det kan være meningen, og mit parti vil i hvert fald ikke være med til, at man ud i al fremtid skal bygge med statsstøtte. Vi mener, at man skulle nå frem til, hvad vi kunne kalde normale forhold, hvorunder byggeriet ligesom virksomheder på andre områder kunne hvile i sig selv, og hvorved der kunne komme overensstemmelse mellem den pris, som betales for boligen, og det, som det koster at fremstille den.

Endelig er der også foreslået tilskud til boliger, der er opført i tiden 1950—54. Jeg kan ikke se, at det skulle være nødvendigt med tilskud til disse boliger. De, som har fået dem, vidste, hvilke forhold de gik ind til, og for de flestes vedkommende er der også kun tilfredshed med, at de har fået en bolig, selvom de måske nok synes, at den er noget dyr. Det gælder såvel for parcelbyggeriet som indenfor det større byggeri, og såvel ejer som lejer finder, at de har fået en god bolig, og de har fået hjælp til den. Jeg kan derfor som sagt ikke se, at det skulle være nødvendigt at yde den støtte, der her er foreslået.

Derimod er der en bestemmelse, som jeg mener man burde have haft med tidligere, idet de ældre statslån burde have været givet på den betingelse, at renten skulle stige, såfremt byggeomkostningerne steg.